

CERTUS

domnīca mērķtiecīgai izaugsmei

Artis Grinbergs
"Domnīca Certus"
padomes priekšsēdētāja vietnieks

Biznesa digitālā transformācija kā instruments darbaspēka produktivitātes palielināšanai

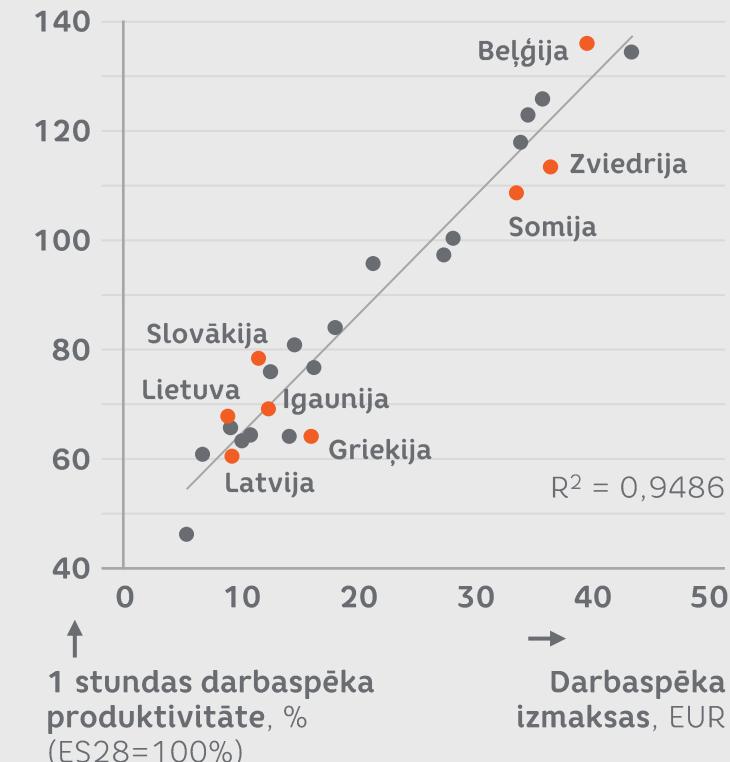
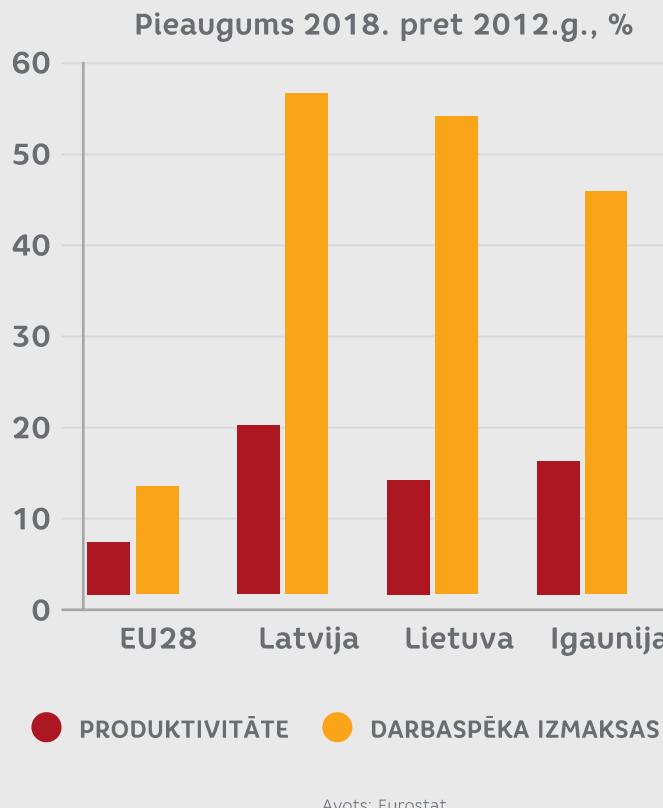
DARBASPĒKA IZMAKSAS UN PRODUKTIVITĀTE

Kā iespējams saglabāt un
celt produkta konkurētspēju?

Biznesa procesu optimizācija –
produktivitātes pieaugums

KAS IR DIGITĀLĀ TRANSFORMĀCIJA?

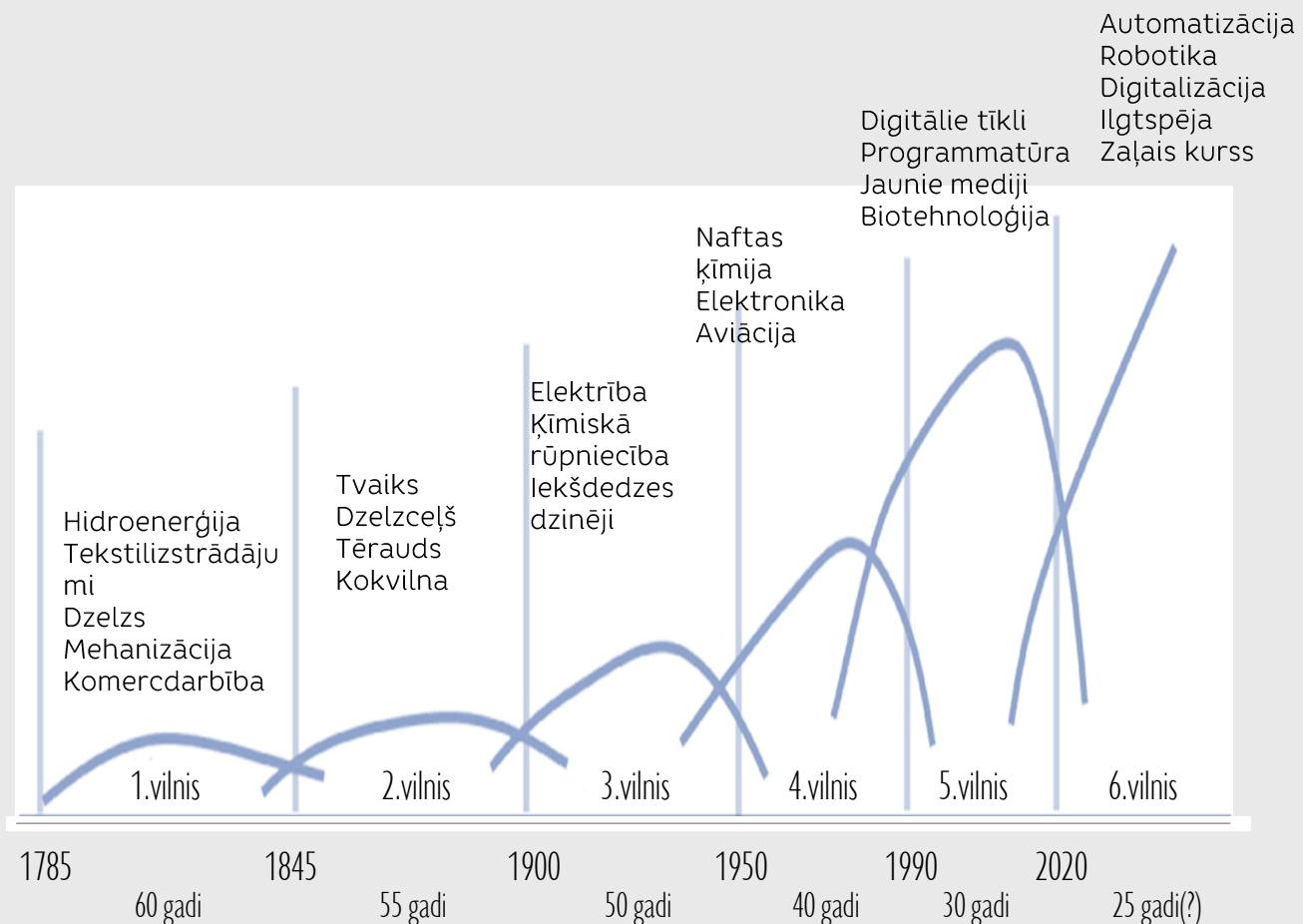

Liels daudzums digitālās transformācijas definīciju

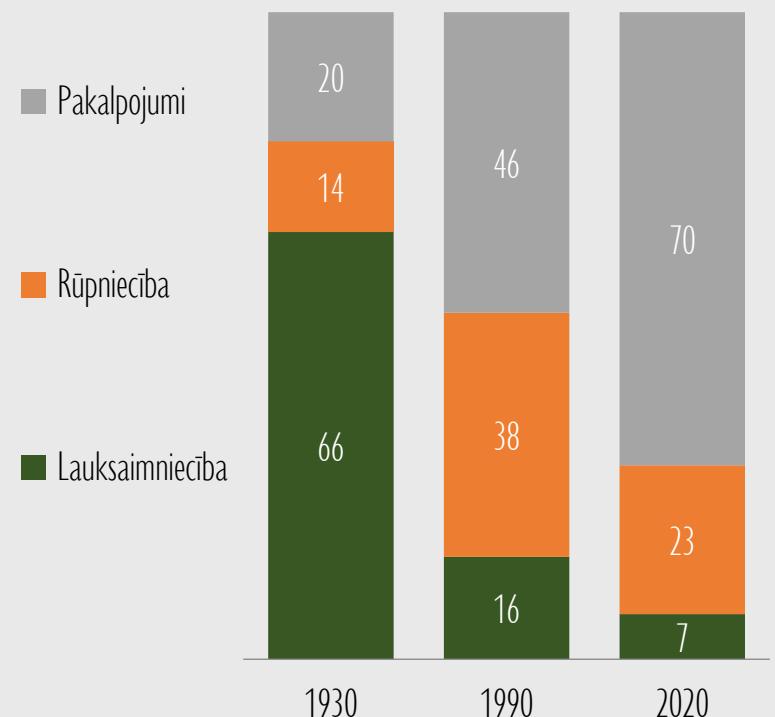
Visas definīcijas ietver pamatprincipus, kas veido digitālās transformācijas būtību, t.sk., attiecībā uz publiskajiem pakalpojumiem:

- ✓ tradicionālo ekonomisko, sociālo un pārvaldes procesu, procedūru, modeļu, metodoloģiju, informācijas un darbplūsmu, spēju analīze un pārveidošana/optimizēšana
- ✓ izmantojot digitālo tehnoloģiju (platjosla, lielie dati, datu centri, mākoņpakalpojumi, mākslīgais intelekts, u.c.) radītās iespējas
- ✓ un sekojoša pakalpojumu, to piegādes un piekļuves tiem - pārnese digitālajā vidē

EKONOMIKAS PARADIGMAS MAINĀS UN IZMAIŅAS NOTIEK AIZVIEN STRAUJĀK. LATVIJAS IESPĒJA – IZMANTOT GLOBĀLĀS TENDENCES

Nodarbināto struktūra Latvijā

NEESAM UZ IZOLĒTAS SALAS

Digitālā transformācija ir izmaiņījusi gan to kā līdz šim ir darbojušās valstu ekonomikas, gan arī to kā ir organizētas iinovāciju atbalsta politikas dažādās valstīs

>40% no pasaules iedzīvotājiem ir iesaistīti digitālajos tīklos

Eiropā digitālā ekonomika aug 7 reizes ātrāk nekā tradicionālā

Tehnoloģiju ietekme tuvākajā nākotnē var iespaidot līdz 50% no pasaules ekonomikas

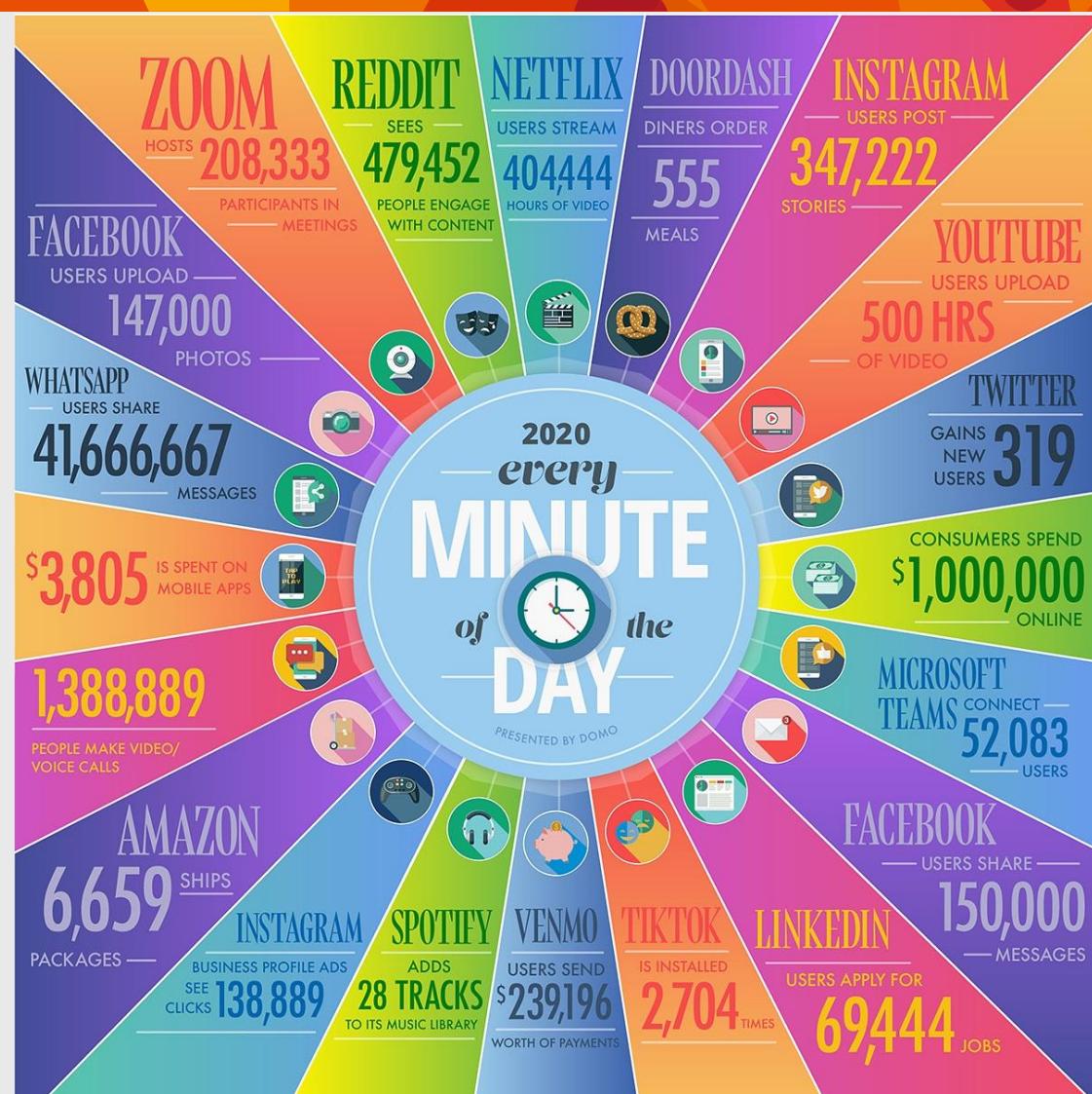

Tehnoloģiju ietekme uz nodarbinātību ar vien pieaug

Tradicionālā rūpniecība piedzīvo digitālās transformācijas procesu

DIGITĀLĀS TRANSFORMĀCIJAS IETEKME

Dati kā galvenā iinovācijas sastāvdaļa

Digitālās transformācijas procesi tiek sekmēti ar datos balstītiem lēmumiem un risinājumiem

Sadarbība

Ņemot vērā pieaugošo sarežģītību un nepieciešamību pēc dažādu starpdisciplināru risinājumu izstrādes ar jaunāko digitālo tehnoloģiju atbalstu (52% kompānijas, kuras 2000 gadā bija Fortune 500, vairs neeksistē)

Fokuss uz pakalpojumiem

Iinovāciju aktivitātes fokusējas galvenokārt uz pakalpojumiem, kas tieši ietekmē arī citu nozaru attīstību

Paātrināti iinovāciju cikli

Virtuālās simulācijas, 3D druka u.c. jaunākās digitālās tehnoloģijas paver daudz plašākas eksperimentēšanas un testēšanas iespējas, ātrāka atgriezeniskā saite no patērētāja

<https://www.domo.com>

EFEKTĪVA DARBA PROCESU VADĪBA - KĀ KONKURĒTSPĒJAS ATSLĒGA?

Forbes 2019 (globāls)

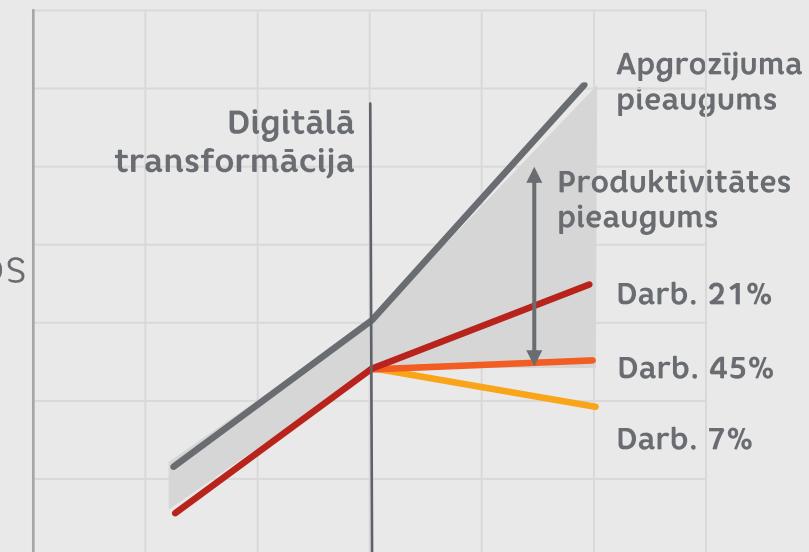
- 85% CEO: mums ir 2 gadi digitālās transformācijas pasākumu ieviešanai, citādi zaudēsim konkurentiem
- 34% kompāniju jau notiek un vēl 34% plāno uzsākt nākamajos 12 mēnešos
- 55% CEO: Digitālās transformācija rezultējas ienākumu pieaugumā
- investīcijas 2019. g prognozētas par 44% lielākas kā 2018.

 <https://www.forbes.com/sites/blakemorgan/2019/05/13/40-stats-on-digital-transformation-and-customer-experience/#7e2edfd56475>

EU Digital Transformation Scoreboard 2018

- 90% respondentu – digitālā ekonomika ir iespējas biznesam
- 70% kompāniju ir investējušas ražošanas procesu digitālās transformācijas procesos
- 46% kompāniju apgrozījums pieaudzis

Kompāniju apgrozījuma un darbinieku skaita izmaiņas digitālās transformācijas rezultātā

 https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/dem/monitor/sites/default/files/Digital%20Transformation%20Scoreboard%202018_0.pdf

NĪDERLANDES PIEMĒRS...

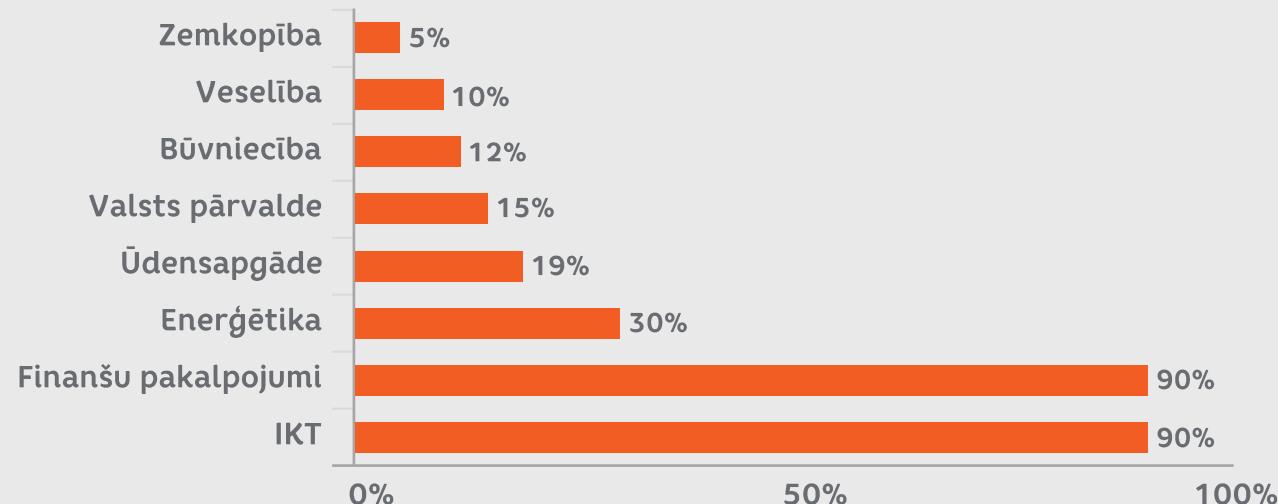
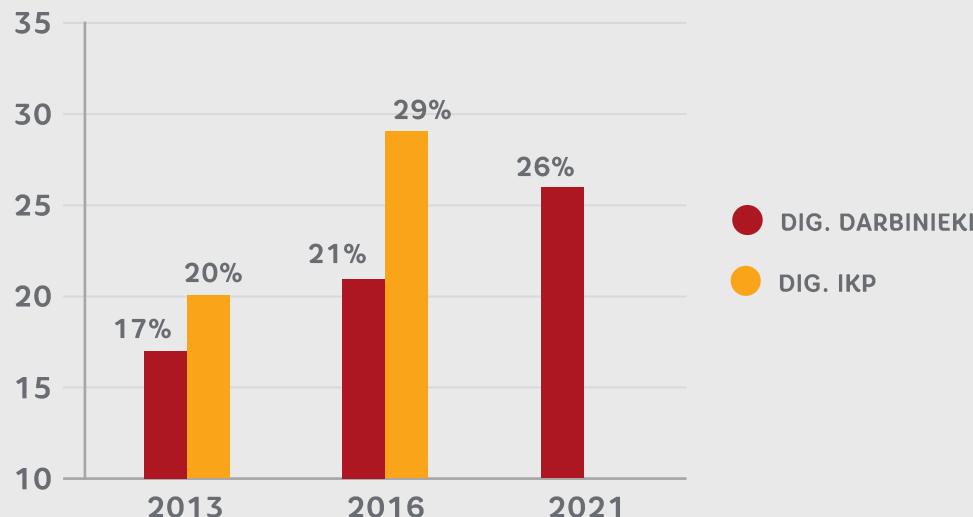
Tiek īstenota Nacionāla digitālā stratēģija, t.sk. kā palīdzēt uzņēmējiem iegūt no digitālās ekonomikas

Digitāls darbinieks – vairāk kā 50% darbalaika izmanto IKT

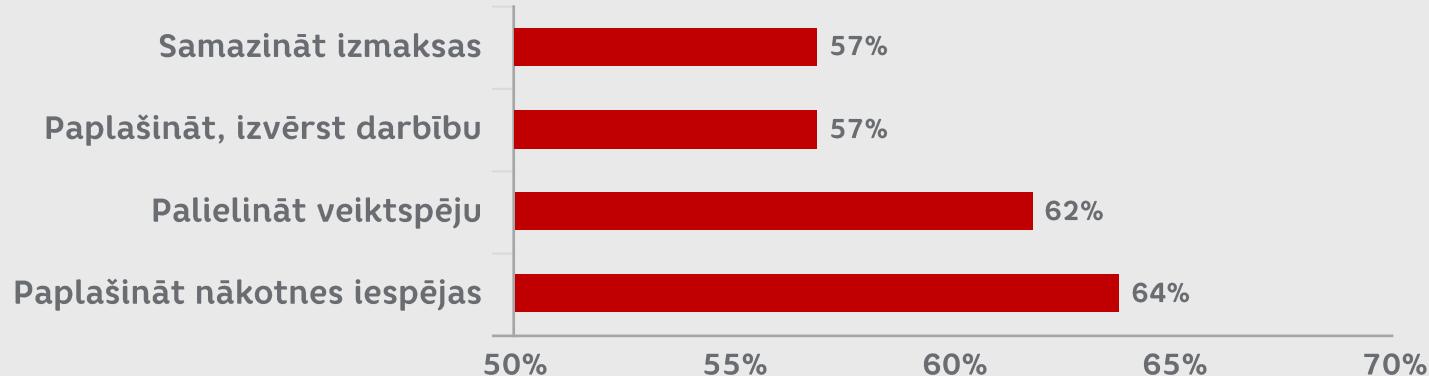

Digitālais IKP veidojas ikvienā nozarē, bet dažādās proporcijās

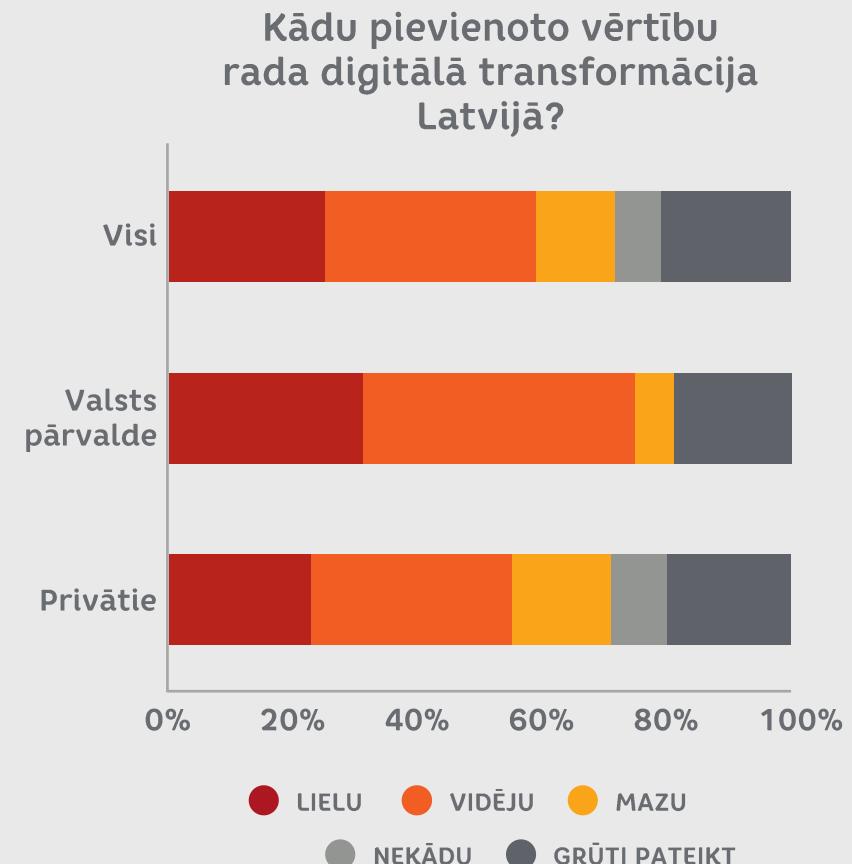

The Metisfiles
<https://www.themetisfiles.com/2017/11/dutch-digital-economy-worth-e182-billion/>

ARĪ LATVIJĀ SAREDZAM IEGUVUMUS

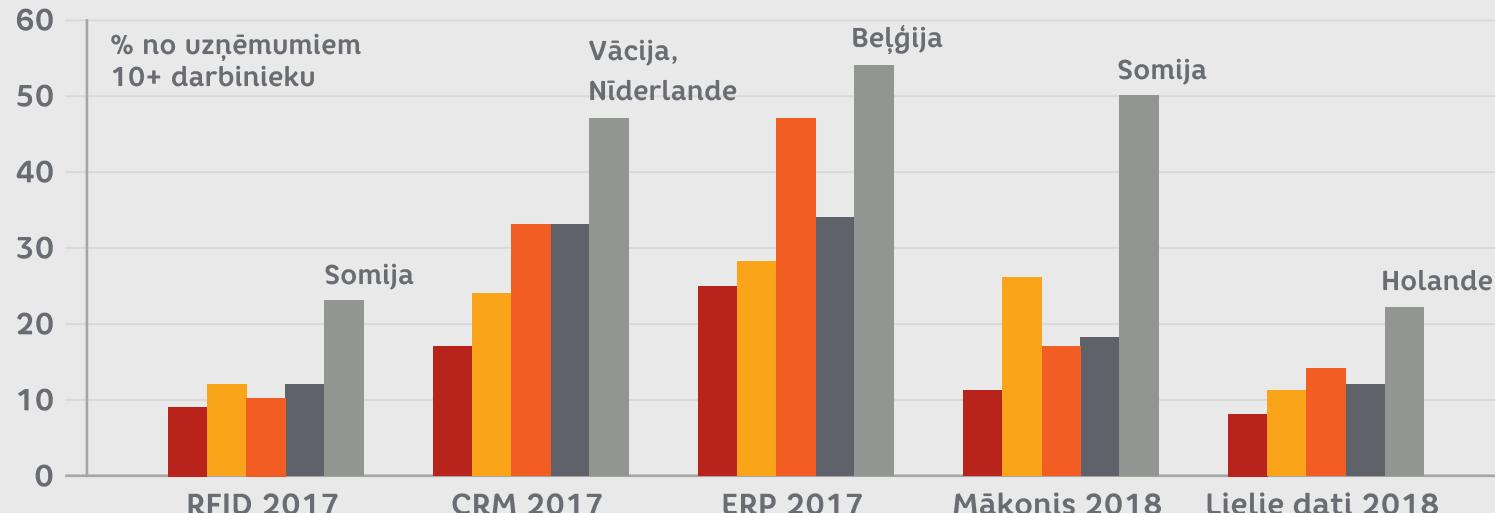

- Darbinieku produktivitātes pieaugums par 39%, procesu efektivitātes – par 39%
- Rodas iespējas darba samaksas pieaugumam, labas darba vietas, strādāt gribētāji
- Valsts uzņēmumu izpratne

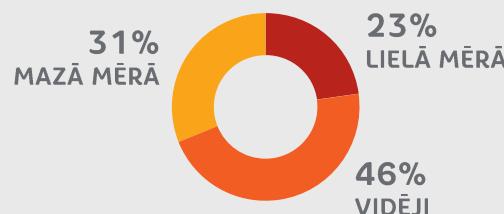
Avots: J. Binde (LMT); RAIT CR pēc LMT pasūtījuma veiktā 320 Latvijas uzņēmēju aptauja

SAPROTAM, BET PAGAIDĀM NEDARĀM

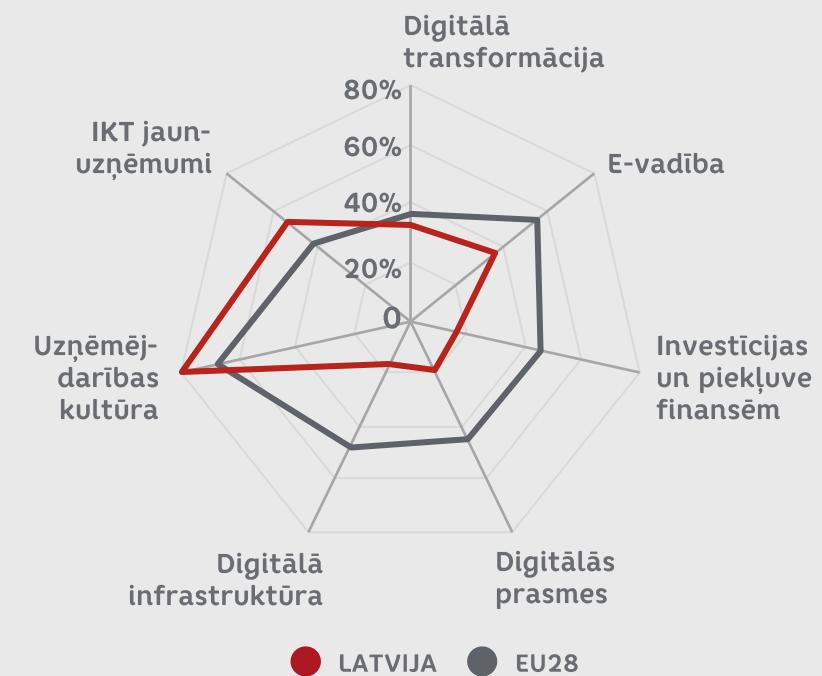
- Latvijā process lēns
- Augsts pašnovērtējums
- Izaicinājums Latvijas produktu konkurētspējai
- ERP un CRM sistēmas, bet ne tikai

Digitālās transformācijas līmeņa pašnovērtējums

LATVIJA   IGAUNIJA   LIETUVA
EU28   EU28 LEADER

Digitālās transformācijas aspektu līmenis Latvijā un ES
Latvija valstu noslēdzošajā trijniekā

NĀKOŠAIS SOLIS TUVU: MĀKSLĪGĀ INTELEKTA METODES, ROBOTIKA UN CITI INSTRUMENTI

- Konsekventai lēmumu pieņemšanai:
  - Iekšējā un ārējā (partneri, klienti, piegādātāji) komunikācija
  - Informācijas un darbu plūsmas, darba procesu efektivizācija
  - Izpratne, kā notiek biznesa process uzņēmumā
- Lai varētu realizēt mašīnmācīšanos, ir nepieciešams liels apjoms kvalitatīvu datu
- Ir nepieciešams atklāt pareizos datus, kontrolēt to kvalitāti, tos izmantot pareizajiem mērķiem
- Uzņēmumiem jāizstrādā mašīnmācīšanās stratēģijas

Avots: Emergn, 2019

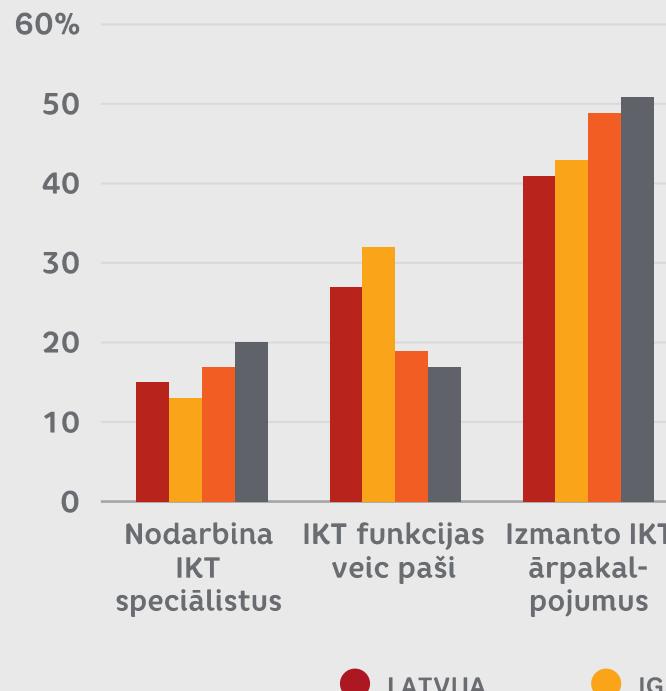
IKT SPECIĀLISTI: DIGITĀLĀS TRANSFORMĀCIJAS ĪSTENOŠANA

✓ Trūkst 20 000 ekspertu

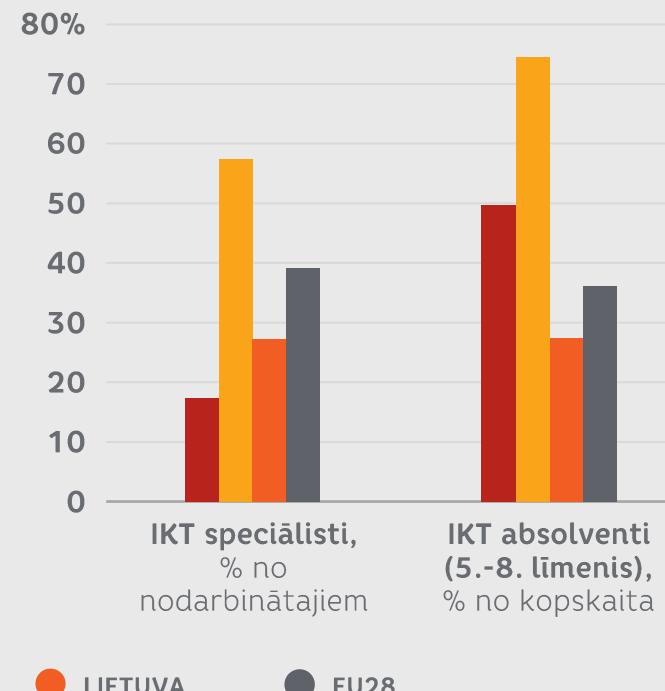
✓ Augstskolu absolventu skaita pieaugums,
max. no 750 uz 1400 gadā

✓ Efektīvāka esošo ekspertu noslodze:
ārpakalpojumi, apvienoti IT dienesti

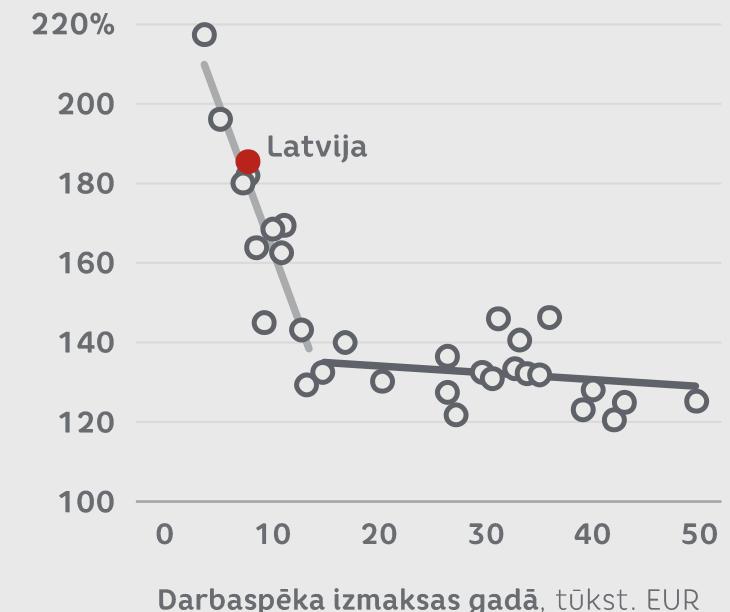
IKT speciālistu izmantošana,
% no uzņēmumu kopskaita

IKT speciālistu daudzums

IKT darbaspēka izmaksas,
% pret kopējām

Avots: Eurostat

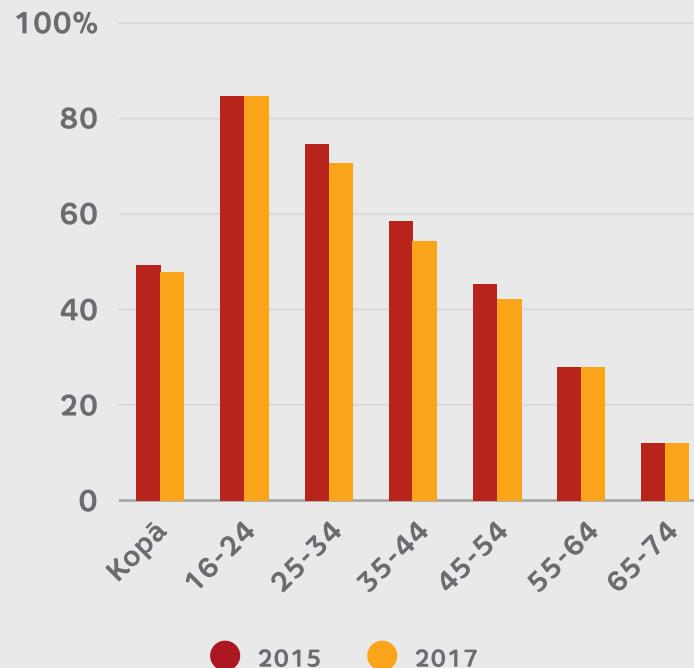
DARBINIEKU DIGITĀLĀS PRASMES

✓ Digitālās pamatprasmes ES nepieciešamas 67% darbavietās (2015.); 35% darbaspēkam nav adekvātas digitālās prasmes

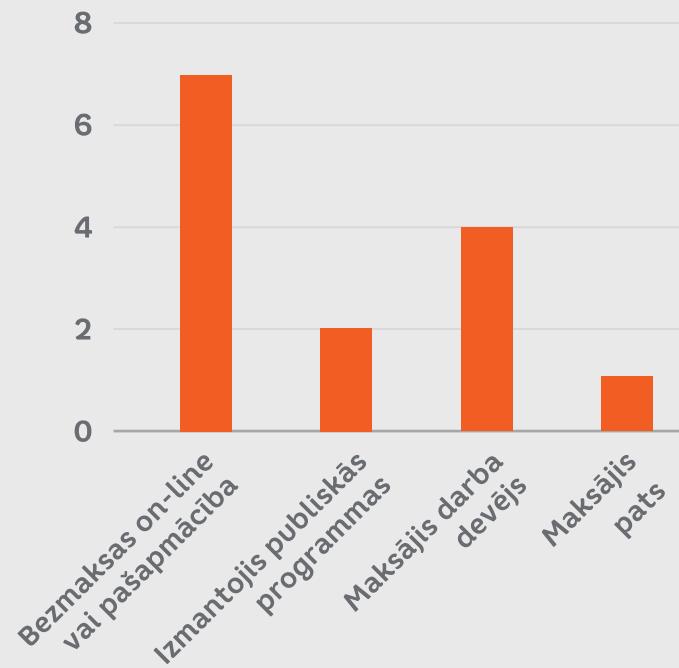
✓ Pieaugušo apmācības

✓ Uzņēmēju atbalsts savu darbinieku apmācībai

Procenti iedzīvotāju, vecuma grupas

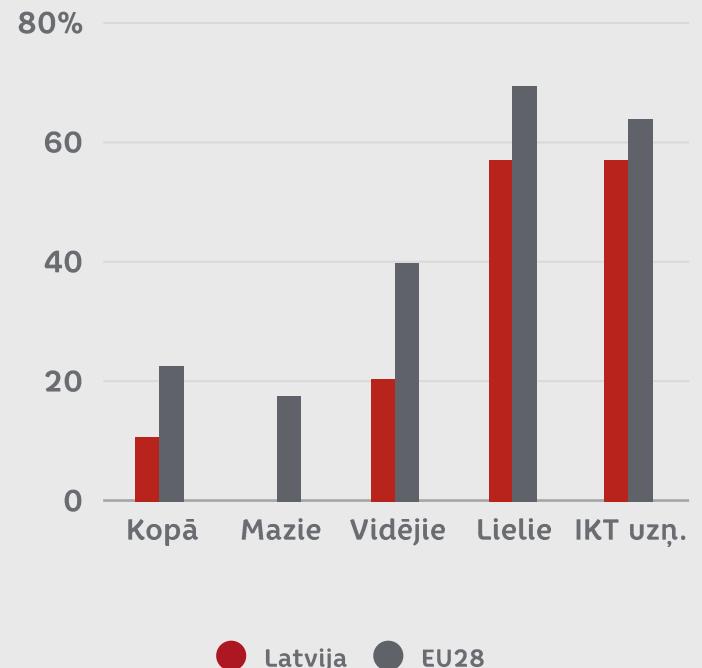

Kā mācās!

Avots: Eurostat

Darba devēju atbalsts

● Latvia   ● EU28

DIGITĀLĀS TRANSFORMĀCIJAS 4 SEJAS

Analytical tools and applications

Tas, ko parasti saprotam ar analītikas rīkiem

Mobile tools and applications

Mobilās lietotnes un iespēja lietot ārpus PC ierobežojumiem

Platforms

Digitālās platformas un ekosistēmas, kas nodrošina pilnu pakalpojuma piegādes ciklu (piem., Amazon, AirBnB)

Social media

1. Kvadrants ir svarīgs. Bet tā ir jau pagātne...

IMD
https://www.imd.org/research-knowledge/articles/digital-business-transformation-where-is-your-company-on-the-journey/?gclid=EAIaIQobChMIV_S2tYfr6wIVh9CyCh04QwgzEAAYASAAEgJ9SPD_BwE

PLATFORMAS BIZNESA MODELIS

The screenshot shows the Harvard Business Review homepage with a navigation bar including 'Diversity', 'Latest', 'Magazine', 'Popular', 'Topics', 'Podcasts', 'Video', 'Store', and 'The Big Idea'. Below the navigation is a section titled 'CHANGE MANAGEMENT' featuring the article 'Digital Transformation Is Not About Technology' by Behnam Tabrizi, Ed Lam, Kirk Girard, and Vernon Irvin, published on March 13, 2019.

Digital Transformation Is Not About Technology

by Behnam Tabrizi , Ed Lam , Kirk Girard and Vernon Irvin
March 13, 2019

Ko īsti nozīmē «platformas bizness»?

Tradicionālie lineārie biznesa modeļi rada pievienoto vērtību caur produktiem vai pakalpojumiem, izmantojot izejvielas vai citus resursus un no tiem veidojot produktus/ pakalpojumus ar mērķi virzīt tos tirgū un pārdot klientiem.

Platformas biznesa modelī ražošanas līdzekļu piederībai ir otrsķirīga nozīme - platforma rada masveida efektu, savedot kopā lielu skaitu ar sadarbības partneriem un maksimāli atvieglojot to sadarbību.

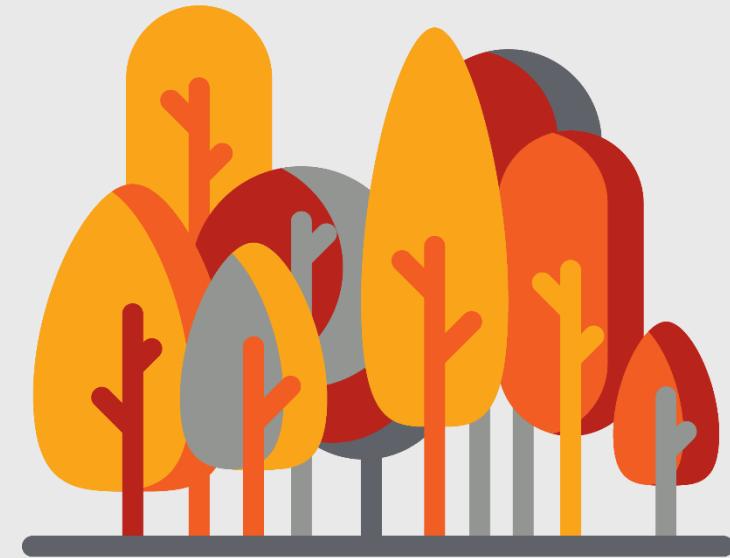

Deloitte

<https://www2.deloitte.com/ch/en/pages/innovation/articles/platform-business-model-explained.html>

KpDC

VMF Latvia

koksnēs platforma?

Digitālais darvinisms

"Izdzīvos nevis stiprākais vai inteliģentākais, bet gan tas, kurš vislabāk spēs pielāgoties mainīgajai videi."

Brian Solis
Altimeter Group

"If you're waiting for someone to tell you what to do,
you're on the wrong side of innovation."

PALDIES PAR UZMANĪBU

CERTUS

domnīca mērķtiecīgai izaugsmei

Artis Grinbergs

© Domnīca Certus